

TIAGO TỸ CARTA

¹ Tiago tỹ rá vễ. Isỹ Israel ag mỹ rán hã vễ. Ëg povo tỹ 12 (ke) vỹ tỹ ãjag nỹtĩ. Povo kar mĩ ãjag tóg mũgtĩ, fóg ag kar mĩ, kanhgág ag mĩ ke gé. Sỹ ãjag mỹ vễnh rá jẽnê vễ. Tỹ sóg Topê mỹ rãnhraj tĩ nĩ, ãg Senhor tỹ Jesus Cristo mỹ. Hã kỹ sóg ãjag mỹ rán kỹ jẽnêg mũ sir. ãjag mĩ sóg êkrég tĩ.

Ëg tỹ Topê vĩ to: hỹ mỹ vỹ? henh ke tũ

² Inh kanhkã', ãjag tỹ Jesus tigrĩn nén ù jagy ve kỹ to vễnhmỹ nỹtĩ tũg nĩ. Mỹ sér nỹtĩmnĩ hã ra. ³ Topê tỹ ãjag tỹ ti ki rã há han ja ve sór vễ, hã kỹ ãjag tóg tag kar vég tĩ. Kỹ ti tovãnh sór tũg nĩ, kỹ ãjag tóg ti to tar nỹtĩnh mũ, ãjag tỹ nén ù jagy vég mũ ra ti tovãnh tũ nĩn kỹ. Tag to jykrén. ⁴ ãjag tỹ nén ù jagy vég mũ ra to tar nỹtĩmnĩ, ãjag tỹ komêr hã há nỹtĩ jé, Topê jykre ki króm há han kỹ. Komêr hã ãjag tóg kygnênh ke tũ nĩ, nén ù kar ki, ãjag tỹ ti to krónh ke tũ nĩn kỹ.

⁵ ãjag tỹ nén ù to jykrén tũ nĩn kỹ Topê mỹ to vĩmnĩ, ti tỹ ãjag kanhrãn jé. Ëg kanhrãn jé tóg ke mũ, Topê ti. To tóg: “han ke tũ inh nĩ,” henh ke tũ nĩ, vĩ tar han ke tũ ti nĩ, ãg tỹ ti mỹ nén ù to vĩn kỹ. Ëg to tóg fe há nĩ, hã kỹ tóg ãg kanhrãn tag to há nĩ. ⁶ ãjag tỹ ti mỹ nén ù to vĩn kỹ: “ãg mỹ tóg han tĩ, Topê ti,” hemnĩ. “Ti mỹ inh mỹ han mũ vỹ?” he tũg nĩ. ãjag tỹ: “ti mỹ inh mỹ han mũ vỹ?” hen kỹ ãjag tóg venh ke tũ nĩ, ãjag tỹ ti mỹ nén to vĩ mũ ên ti. Kỹ ãjag tóg goj ri ke nỹtĩ. Goj tóg kejên fagrĩnh mỹ

krém krém ke tĩ, kãka tỹ ti kã nĩ kỹ. Kỹ tóg ra tĩg, tá kãtĩg ke mũ. Ĕn ri ke tóg nĩ, ù tỹ Topẽ vĩ kri fig tũ ěn ti. ⁷⁻⁸ Fagrĩnh mỹ tóg Topẽ mỹ nén ù to vĩ tĩ, ti tỹ: “ti mỹ inh mỹ han mũ vỹ?” hen kỹ. Venh ke tũ tóg nĩ sir. Krĩ régre ti nĩ. Nén ù to jykrén kỹ tóg kãnhmar nén ù hã to jykrén mãn mũ gé, vẽnh jykre pir han vãnh nĩn kỹ. Ki kagtĩg tóg nĩ, hã kỹ tóg venh ke tũ nĩ gé sir.

Ûn jagtar ag mré ùn rico ag jykre

⁹ Ĕg Senhor tỹ Jesus mré ke ù ag tóg jagãgtar nỹtĩ. Hã ra ag tóg ěg Senhor ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ùn rico ri ke nỹtĩ, ag tỹ tỹ Topẽ krẽ nỹtĩn kỹ. Kỹ tag to jykrén nĩ, ãjag mỹ sér tĩ jé, ãjag jagtar nỹtĩn kỹ. ¹⁰ Kỹ ěg Senhor tỹ Jesus mré ke ù ag tóg rico nỹtĩ hã ra. Ag tỹ ěg Senhor ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ag tóg ùn jagãgtar ri ke nỹtĩ, Topẽ mỹ. “Ter jé ěg tóg ke mũ, kỹ tóg ěg mỹ há tĩ, Topẽ tỹ ěg jagãgtãn ken kỹ, ùn jagtar ag ri ke,” hemnĩ, ãjag rico nỹtĩn kỹ. Re fej ri ke ěg tóg nỹtĩ, ěg kar. ¹¹ Rã tỹ jun ke kỹ tóg rỹ jagy tĩ. Kỹ tóg tugtóg tĩ, re ti, kỹ ti fej tóg kógungun tĩ gé. Kỹ ti sĩnvĩ ěn tóg tũ' henh mũ sir. Ĕn kãgter ri ke ěg tóg nỹtĩ gé. Kỹ ùn rico ag tóg ke tĩ gé, kãgter kỹ. Kỹ ag há ěn tóg tũ' he mũ gé sir, ag rãnhraj tỹ ag mỹ sér nĩ ra.

Ĕg tỹ Topẽ vĩ mranh sór mũ

¹² Kejẽn ù tóg Jesus tugrĩn ěg to jũ nĩ. Ĕg tỹ hã ra Topẽ tovãnh tũ nĩn kỹ tóg há tĩ. Kỹ ěg Senhor tóg ěg mỹ ěg rĩr krỹg ja tũ ven ke mũ, ěg tỹ ěg jagãgtar mũ ra ti tovãnh tũ nĩn kỹ. Kỹ tóg ěg tỹ carreira ki ka féj tỹ coroa ganhar he mũ ěn ri ke nĩ sir. Ĕg Senhor vỹ ěg mỹ: “rĩr krỹg ja tũ ve jé ãjag tóg ke mũ, ãjag tỹ iso

há nýtĩn kŷ,” he ja nĩgtĩ, hã kŷ tóg ěg mŷ tŷ presente han ke mũ.

¹³ Ājag tŷ Topě vĩ mranh sór mũn kŷ to: “Topě vŷ inh krĩn, sŷ ti vĩ mranh jé,” he tũg nĩ. Topě pi(jé) vĕnh jykre pãno han ja nĩgtĩ'. Kŷ ũ pi(jé) to Topě krĩn kónãn tĩ gé'. Kŷ tóg ěg krĩn kónãn tũ nĩgtĩ gé (mŷr), Topě ti. ¹⁴ Ěg tŷ Topě vĩ mranh sór kŷn ge nĩ, hã nŷ ve nĩ, kŷ ěg tóg to én tĩ. ¹⁵ Ěg tŷ to én kŷ ěg tóg to jykrén mág nĩ. Kŷ ěg tóg sir han sór mũ. Ěg tŷ han sór kŷ ěg tóg han mũ. Kŷ ěg tŷ ti vĩ mranh vĕ sir. Kar kŷ ěg tóg mranh mãn', mranh mãn', he mũ gé, vĕnh jykre pãno vĕ sir. Hã ra ěg tóg to nũgme ki vár ke mũ, inferno ki.

¹⁶ Inh kanhkã', ājag to sóg há tãvĩ nĩ. Hã kŷ sóg ājag mŷ: “kygnĕ tũg nĩ, Topě to,” he mũ. ¹⁷ Topě hã ne ã pin kŷ ěg mŷ nén ũ há kar han tĩ'. Nén ũ há tãvĩ han tóg tĩ, Topě ti, ěprã ke ag mŷ, hã vŷ: ěg, he mũ. Ti hã tóg jĕngrĕ hyn han'. Rã tŷ ěg ki kupũn tũ nĩn kŷ tóg fĕnja tĩ. Hã ra Topě tóg tag han tũ nĩgtĩ (mŷr). Ti pi(jé) kejĕn ěg ki rĩr tũ nĩgtĩ'. Ěg ki rĩr tóg nĩ nĩ hã ra. ¹⁸ Ti hã tóg ěg han mãn', ěg tŷ ti ki ge kŷ. Ti tŷ ěg han mãn sór kŷ tóg ěg han mãn. Ěg to tóg ã vĩ há jĕnĕ. Vĕnh vĩ há tag tŷ tóg ěg han mãn mũ sir. Ti tŷ ěg han mãn kŷ ěg tóg ti tŷ nén han mũ kar kri ke nŷtĩ, ěg tŷ tŷ ti krĕ nŷtĩn kŷ.

Ěg tŷ Topě vĩ ki króm ke

¹⁹ Inh kanhkã', tag to jykrén mág nĩ. Ũ tŷ nén ũ há kãmén kŷ jĕmĕ há han nĩ. Kãnhmar vĩ tũg nĩ. Kãnhmar jũ tũg nĩ gé. ²⁰ Ěg jũ nŷtĩn kŷ ěg tóg Topě jykre han tũ nĩgtĩ (mŷr), ti jykre kuryj ti. Hã kŷ jũ tũg nĩ. ²¹ Hã kŷ nén tŷ ěg kavĕnh tĩ ěn tovãnh kãn

nĩ, vėnh jykre pãno mré hã. Ęg kókég tóg tĩ, ěg fãn tóg tĩ, vėnh jykre pãno ti. Tovãnh ra. Jatun mỹ Topě vĩ mēmni. Topě hã ne ã vĩ tỹ ěg kanhrãn'. Ęg tỹ kri fi kỹ ěg tóg krenkren ke mũ. ²² Kỹ Topě vĩ han kỹ nỹtĩmni. Ājag tỹ męg mũ (hã) ra ki króm tũ nĩn kỹ ãjag tóg krenkren ke tũ nĩ. Ón kỹ ãjag tóg: “kren jé sóg ke mũ,” henh ke mũ. ²³ Ęg tỹ jēmęg mũ (hã) ra ki króm tũ nĩn kỹ ěg tóg tag ri ke nỹtĩ, ha mẽ. Kejėn ũ tóg vėnh vėg mũ, ki vėnh ve jafãn ki (mỹr, ha mẽ). Kỹ tóg ã kakã vėg mũ sir. ²⁴ Ā kakã ve kar kỹ tóg to jykrén mãn tũ nĩ. Kỹ tóg ki kagtĩg' he mũ. Tĩg tóg mũ, kỹ tóg ã kakã ki kagtĩg' he mũ. Kỹ tóg fagrĩnh mỹ vėnh ven ja nĩ sir. Ge ěg nỹtĩ, ěg tỹ Topě vĩ jēmęg mũ (hã) ra ki króm tũ nĩn kỹ. Kỹ ěg tóg fagrĩnh mỹ mẽ ja nĩ sir. ²⁵ Ęg tỹ ti vĩ to jykrén mág kỹ tóg hã ra ěg mỹ sér tĩnh mũ. Topě vĩ vỹ há nĩ, ti jykre ti. Ęg jykre pãno tỹ tũg' he tóg tĩ, ěg tỹ han mãn tũ nĩn jé. Kỹ ěg tóg ěg tỹ ti vĩ jēmē kỹ nỹtĩn kỹ to jykrén ke mũ. Kã jatun ke tũ ěg tóg nỹtĩ sir. Kỹ ěg tỹ ki króm kỹ Topě tóg ěg mỹ vĩ há han ke mũ sir, ěg tỹ nén han mũ kar to.

²⁶ ũ ag tóg Topě to: “ti to sóg há nĩ,” he tĩ. Hã ra ag tóg ũ to vĩ kónãn tĩ, ãjag vĩ to jykrén tũ nĩn kỹ. Kỹ ag tóg ón kỹ: “ti to sóg há nĩ,” he ja nĩgtĩ. Kygnėg ěg tóg tĩ, ěg tỹ gen kỹ. Hã kỹ ěg tóg ón kỹ: “ti to sóg há nĩ,” he tĩ, ěg tỹ ũ to vĩ kónãn kỹ. ²⁷ Ęg tỹ ěg jóg tỹ Topě to há nỹtĩn kỹ, kỹ ěg tóg tag han mũ, ha mẽ: ũn panh ter mũ kar jagãgtãn kãn ěg tóg tĩ, ũn mén ter ja fag ke gé, ũn jagãgtar fag. Fag ki rĩr jé ěg tóg ke mũ, fag mỹ há tĩ jé. Kỹ ěg tóg nén ũ vėnhmỹ han ke tũ nĩ gé sir. Topě kato tē mũ ag jykre han ke tũ ěg tóg nĩgtĩ

gé. Hã kÿ ãg tóg ti mÿ kavéj tũ nÿtĩ sir. Hã kÿ ãg tóg òn kÿ: “Topê to sóg há nĩ,” he tũ nĩgtĩ gé.

2

Ëg tÿ jagnê to vênh jykre pir han ke

¹ Inh kanhkã', ãg Senhor tÿ Jesus Cristo ki ãjag ge mũ mÿr. Pã'i kar kãfór vê (mÿr), ãg Senhor tÿ Jesus Cristo ti. Ge ra ãjag ne tóg ùn rico ag to há nÿtĩ', kÿ ùn jagãgtar ag tóg ãjag mÿ tÿ nén ù tũ nÿtĩ. Ke tũg nĩ. ² Hên ri ke mũn ùn rico vÿ Topê vĩ jêmênh kãtĩg mũ, ãjag vênhmãn kÿ. Ti kur vÿ há távĩ nĩ, kÿ ti nĩgé kãnĩm ja vÿ tÿ ouro nĩ. Kÿ ùn jagtar vÿ kãtĩg ke mũ gé, kur kórég tu kÿ. ³ Kÿ ãjag hÿn tóg ùn rico mÿ: “ha tag kã nĩ, vênh nĩg ja há kri,” he tĩ. Jó ùn jagtar mÿ ãjag hÿn tóg: “ha tâ tá jê,” he tĩ, ke tũ nĩn kÿ: “ha inh mré nĩ, hã ra êprã nĩ, gan kri,” he ãjag hÿn tĩ. ⁴ Hã ki ãjag tóg ùn rico to há nĩ ve nĩ, ti tũ tugrĩn. Jãvo ãjag tóg ùn jagtar to é he mũ ve nĩ, ti jagtar nĩn kÿ. Ke tũg nĩ. ãjag tÿ jagnê ri ke nÿtĩ to jykrén nĩ, ke tũ nĩ mũ ra ãjag tóg vênh jykre pãno han mũ.

⁵ Inh kanhkã', jêmê há han ra. ãjag to sóg há nĩ (mÿr), hã kÿ sóg ãjag jyvên mũ. Topê vÿ ùn jagãgtar ag kuprêg, ag tÿ ti to ricon jé, ti ki ge kÿ. Ga mũ mũn kÿ ag tóg jagãgtar nÿtĩ. Ëg Senhor ki ge kÿ ag tóg há nÿtĩ jãvo. Topê tÿ tÿ ãg pã'i nĩ ve jé ag tóg ke mũ, ag tÿ ti to há nÿtĩn kÿ. Topê hã ne tag tó ja nĩgtĩ', ãg tÿ ti venh ke ti, kÿ tóg han ke mũ, ã tÿ tó ja ên ti. ⁶ Jãvo ãjag tóg ùn jagãgtar ag to é he tĩ. ùn rico ag to ãjag tóg vĩ há han tĩ. Hã ra ùn rico ù ag tóg ãjag to kórég nÿtĩ gé. Kÿ ag tóg ãjag fóg mÿ ãjag to vĩ kónãn tĩ, ãjag fóg tÿ ãjag jé prêr jé. Kÿ ãjag tóg to jagtar nÿtĩ sir, ag tÿ ãjag to vĩ kónãn tĩ ên to. Hã kÿ tóg sir vênhmÿ nÿ,

ãjag tỹ ùn jagãgtar to é he ti. ⁷ Kỹ ùn rico ù ag tóg ãg Senhor to é he tĩ gé. Ti to ag tóg vĩ kónãn tĩ gé, hã ra ãg tóg tỹ ti mré ke nỹtĩ. Hã kỹ ag tóg ãg to vĩ kónãn mũ gé, ti to vĩ kónãn kỹ.

⁸ Topẽ tỹ vãsỹ ãg mỹ vẽnh jykre nĩm ja ãn ki króm nĩ, hã vỹ: “ã régre to há nĩmnĩ, ã tỹ veso há nĩ ri ke nĩmnĩ, ã régre tỹ,” he ja tóg nĩgtĩ ãg mỹ, Topẽ ti. Kỹ tóg rán kỹ nĩ. ãjag tỹ tag han kỹ tóg há nĩ. ⁹ ãjag tỹ hã ra ùn rico to há nỹtĩn kỹ, ùn jagtar to kórég nỹtĩn kỹ, kỹ ãjag tóg ti vĩ mranh mũ sir, ti tỹ ãg jyvẽn ja ti. Kỹ Topẽ tóg ãjag to jykrén kónãn mũ, ãjag tỹ ti vĩ mranh kỹ.

¹⁰ Ha vé, hẽn ri ke mũn ãg kãmĩ ù tóg Topẽ tỹ ãg mỹ vẽnh jykre nĩm ja kar ki króm tĩ. Hã ra tóg sir nén pir ki ti vĩ mranh mũ. Kỹ ti tỹ ti vĩ mranh kãn vẽ sir, ti vĩ pir mranh kỹ. ¹¹ Topẽ tóg ãg mỹ: “ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, kỹ ã mén tũ mré nỹ tũg nĩ gé,” he ja nĩgtĩ. Kỹ tóg ãg mỹ: “jagnẽ tén tũg nĩ,” he ja nĩgtĩ gé. Hẽn ri ke mũn ãg tóg ãg prũ tũ fag mré nỹ tũ nĩgtĩ. ãg tỹ hã ra jagnẽ tén kỹ ãg tóg ti vĩ mranh kãn mũ, ti tỹ ãg jyvẽn ja ti. ¹² Kỹ tag to jykrén nĩ, ãjag tỹ nén ù han ke to jykrén kỹ. ãg Senhor vỹ ãg jykre kar vég tĩ, ti tỹ ãg tỹ ti jykre ki króm mũ ve sór kỹ. Kỹ ãjag jykre to jykrén nĩ, ãjag vĩ to ke gé. ¹³ ãg tỹ jagnẽ jagãgtãn tũ nĩn kỹ tóg ãg jagãgtãn ke tũ nĩ gé, ãg Senhor ti, ti tỹ ãg jykre tugnỹm ken kỹ, kurã ãn kã. ãg tỹ hã ra jagnẽ jagãgtãn kỹ tóg ãg jagãgtãn ke mũ gé, ti tỹ ãg jykre tugnỹm ken kỹ. Kỹ ti pi(jé) ãg vóg kónãn mũ sir'.

Ti ki rã há

¹⁴ Inh kanhkã', ù tóg kejën: “ti ki sóg rã ký nĩ,” he tĩ, Topẽ to. Hã ra tóg ti vĩ han tũ nĩgtĩ. Ký tóg ón ký ti ki rã ký nĩ ja nĩ. Kren ke tũ tóg nĩ sir. ¹⁵ Kejën Jesus mré ke ù tóg kur vég tũ nĩgtĩ, vëjën vég tũ tóg nĩgtĩ gé, Jesus mré ke ù fi ke gé. ¹⁶ Ký ãjag kãmĩ ù tóg hën ri ke mũn ti mỹ, fi mỹ tóg: “tág’,” he mũ. “Ha tĩg, jatun mỹ. ã jé kusa mëg tũ nĩ, ã jé kókĩr tũ nĩ,” he tóg mũ. Hã ra tóg fag mỹ nén ù nĩm tũ nĩ. Ký tóg fagrĩnh mỹ fag mỹ: “ã jé jagtar tũ nĩ,” he ja nĩ. ¹⁷ Ge ti nĩ, ãg tỹ ón ký: “ti ki rã ký sóg jë,” hen ký. Ëg tỹ ti vĩ han tũ nĩ ký ãg tóg fagrĩnh mỹ: “ti ki sóg rã ký nĩ,” he mũ sir. Nén ù tũ vë.

¹⁸ ãjag kãmĩ ù tóg hën ri ke mũn: “ù tóg Jesus ki rã ký nĩ, jãvo ù tóg ti jykre han tĩ,” he sór mũ, ãjag tỹ ti jykre han sór tũ nỹtĩn ký. Tag to sóg ãjag mỹ: “inh hỹn ne tugrĩn ki kanhrãn mũ, ã tỹ ti ki rã ja ti?” he mũ. “ã tỹ ti jykre ki króm vãnũ ký sóg ki kagtĩg nĩ. “Ti mỹ Jesus ki rã ký jë nĩ vỹ?” he jé sóg ke mũ ã to. ã jãvo sóg ti jykre han tĩ inhhã. Hã to ã tóg ki kanhró nĩ, sỹ ti ki rã ký jë ti,” he jé sóg ke mũ, ãjag tỹ inh ki jëmën ký.

¹⁹ “Topẽ vỹ tỹ ùn pir nĩ,” he ãjag tóg tĩ gé. ãjag tỹ ki hã tó vë. Ký Japo ag vỹ tag tó tĩ gé. “Pir tóg nĩ, Topẽ tĩ,” he ag tóg tĩ gé, Nén-Kóreg ag. Ag tỹ ti pir ki kanhró (hã) ra ag tóg krenkren ke tũ nĩ, ag tỹ ti jykre han tũ nĩn ký. Hã ký ag tóg kamëgmëg ký jũrũn ke tĩ sir, ag tỹ Topẽ to jykrén ký, Japo ag. Hã ký ãg tóg ãg tỹ Topẽ kãmén há (hã) ra krenkren ke tũ nĩ gé, ãg tỹ ti jykre han tũ nĩn ký. ²⁰ ãjag tỹ tag to jykrén tũ nĩn ký ãjag tóg krĩ tũ (pë) nỹtĩ (mỹr). Ëg tỹ ti vĩ ki króm tũ nĩn ký ãg tóg ón ký ti ki ge ký nỹtĩ.

Nén ũ tũ vễ sir, ẽg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ tag ti. Ẽg mỹ tóg nén ũ há han ke tũ nĩ.

²¹ Ẽg jóg'jóg ve tỹ Abraão to jykrén nĩ. Topẽ tóg ti mỹ: “ã kósin tỹ Isaque tãnh kỹ pũn, inh mỹ,” he ja nĩ. Kỹ tóg ti mỹ: “hej,” he ja nĩ sir, Abraão ti. Hã kỹ tóg Topẽ mỹ há nĩ sir, Abraão ti, ti tỹ ti vĩ ki króm to há ja nĩn kỹ. Kỹ tóg ti to: “inh ki rã há han ja ti nĩ,” he mũ, Topẽ ti, Abraão to. ²² Ve ra ha. Ti tỹ Topẽ ki rã kỹ jẽn kỹ, hã kỹ tóg ti mỹ: “hej,” he ja nĩ, Abraão ti. Kỹ tóg, ti tỹ ti mỹ: “hej,” hen kỹ (tóg) ti ki rã kỹ jẽn to tar nĩ sir, Topẽ vĩ ki króm ke to. Ge ti nĩ (mỹr). ²³ Rán kỹ tóg nĩ gé, Abraão ti, kỹ tóg: “Topẽ vĩ kri tóg fi, Abraão ti,” he mũ, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. “Hã kỹ ẽg jóg mág tóg ti to: “inh ki rã há han ja ti nĩ,” he ja nĩgtĩ. Kỹ Topẽ tóg ti to: “ũ tỹ iso há nĩ ẽn,” he tĩ,” he tóg, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki, Abraão to. ²⁴ Hã ki ãjag tóg vég mũ. Ẽg tỹ ti vĩ han kỹ tóg ẽg to: “inh ki rã há han ja ti nĩ,” henh ke mũ gé. Ẽg tỹ ón kỹ ti ki rã kỹ nỹtĩn kỹ ẽg tóg hã ra ti mỹ há tũ nỹtĩ, Topẽ mỹ, ẽg tỹ ti vĩ ki króm tũ nĩn kỹ.

²⁵ Raabe fi to jykrén nĩ gé, ãn mén jafã ẽn fi to. Ẽg povo vỹ ũ ag jẽgnẽ ja nĩ, ag tỹ fi jamã ve jé, cidade mág ẽn ti. Kỹ fi tóg ag mỹ: “kãge jẽg ra,” he ja nĩ. Kỹ fi tóg ag kanhrãn ja nĩ sir, fi jamãn ki, ag tỹ ẽpry ũ mĩ kãpa jé, ẽmĩn ũ mĩ, ag kato tẽ ag tỹ ag vég tũ nĩ jé. Tag to fi tóg kren mũ (mỹr), fi tỹ tag han to. Kỹ Topẽ tóg fi to: “inh ki rã há han fi,” he ja nĩ sir, fi tỹ ti vĩ kri fi to.

²⁶ Ge ti nĩ gé, ẽg mỹ. Ẽg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ẽg tóg ti vĩ kri fig mũ, Raabe fi ri ke. Ẽg tỹ ti vĩ han tũ nĩn kỹ tóg ẽg mỹ nén ũ há han ke tũ nĩ gé, ẽg tỹ ón

kỹ ti ki ge mũ tugrĩn, ẽg fár tỹ kuprĩg tũ ra ter kỹ nỹ
 ẽn ri ke ti nĩ.

3

Ëg tỹ ẽg nũnẽ tỹ Topẽ vĩ mranh ke tũ

¹ Inh kanhkã', kãnhmar jagnẽ mỹ: “sỹ ã kanhrãn há tóg tĩ, ã tỹ kygnẽ to,” he tũg nĩ. Ëg kar vĩ kygnẽg tĩ. Kỹ Topẽ vĩ ẽg tỹ kygnẽ to ẽg vóg kónãn mág mũ, ẽg tỹ kãnhmar ẽg mré Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag kanhrãn sór kỹ.

² Ëg kar vĩ kygnẽ (ka)mẽ nỹtĩ. Ủ tỹ ã vĩ ki kygnẽg tũ pẽ nĩn kỹ tóg kuryj kar nĩ sir. Ëg pi(jé) ne ki kygnẽg tĩ', ẽg tỹ ẽg vĩ ki kygnẽg tũ nĩn kỹ. ³ Cavalo to jykrén nĩ. Freio tỹ ẽg tóg ti jẽn kãra fig tĩ. Kỹ ẽg tóg tỹ ti vóg tĩ sir, cavalo ti, kỹ tóg ã tũg ke ẽn ra tí mũ sir, ù tỹ cavalo kri nĩ ẽn ti. ⁴ Kỹ canoa mág to jykrén nĩ gé. Éhé tóg nỹ, hã ra kãka vĩ ti tĩn tĩ. Kỹ ag tóg ti vóg jafã tỹ ti vóg tĩ. Kỹ tóg ag mỹ ki ke tĩ. Tĩ vóg mũ ag mũnh ke ra tóg tĩ mũ sir. Tĩ vóg jafã sĩ ra tóg ki ke mũ, canoa mág ti. ⁵ Ge tóg nĩ, ẽg nũnẽ ti. Sĩ ti nĩ (mỹr), hã ra ẽg tóg tỹ vĩ mág han tĩ gé.

Pĩ ri ke tóg nĩ. Tĩ sĩ ra tóg kejẽn vanh pũn tĩ (mỹr), nẽn kar ti. ⁶ Ẽn ri ke tóg nĩ, ẽg nũnẽ ti. Tỹ ẽg tóg vẽn jykre pãno tó tĩ. Kỹ ẽg tóg ẽg vĩ tag to kavéj kar nỹtĩ, ẽg tỹ ẽg vĩ tag to ti vĩ mranh kỹ. Ëg kãsir nỹtĩ ra ẽg tóg vẽn jykre pãno tó tĩ, ẽg sanh há nỹtĩ ra ke gé, ẽg kófa ra ke gé. Japo tỹ ẽg krĩn hã vễ, ẽg tỹ ẽg vĩ ki Topẽ vĩ mranh jé.

⁷ Ha mẽ, bicho kar vĩ tỹ ẽg mẽg nỹtĩ. Ủ ag vĩ mĩg tỹ mẽg nỹtĩ, kỹ ù ag vĩ sēsĩ tỹ mẽg nỹtĩ, ù ag vĩ pỹn tỹ mẽg nỹtĩ, ù ag vĩ goj ki ke kar tỹ mẽg nỹtĩ gé. Tĩ

kar kanhrãn ãg tóg tĩ mÿr, ha mẽ. ⁸ Hã ra ãg pi(jé) ãg nũnẽ kanhrãn tĩ'. Ti kanhrãn ki kagtĩg ãg nÿtĩ. Vẽnh jykre pãno tãvĩ tó sór ãg tóg tĩ. Kÿ tóg veneno ri ke nĩ, ãg vĩ ti. Tÿ ãg tóg jagnẽ kãgtén ri ke han tĩ, ãg nũnẽ tÿ, jagnẽ mÿ vĩ kónãn kÿ. ⁹ Tÿ ãg tóg Topẽ mÿ vĩ há han tĩ, ãg jóg mág mÿ, ãg nũnẽ tÿ. Kÿ ãg tóg tÿ ãprã ke ag mÿ vĩ kónãn tĩ gé. Hã ra Topẽ tóg ãg han, ãg tÿ ti ri ke nÿtĩ jé. Kÿ ãg tÿ jagnẽ mÿ vĩ kónãn kÿ ãg tÿ Topẽ mÿ vĩ kónãn ri ke vẽ sir. ¹⁰ Òg jẽn kãtã tóg kãkutẽ tĩ, ãg vĩ há ti, ãg vĩ kónãn ti ke gé. Pir ti nĩ, ãg jẽnky ti, hã ra ãg tóg tÿ vĩ régre han tĩ. Tag vÿ kórég tãvĩ nĩ, inh kanhkã'. ¹¹ Goj tÿ vẽnhan kanẽ to jykren nĩ, ãganẽ to. Ti há nĩn kÿ tóg há nĩ, goj ti. Ti kajã nĩn kÿ tóg kajã nĩ. Ti pi(jé) tÿ goj régre nĩ', goj tÿ ãg kanẽ ti. Pir tóg nĩ. ¹² Kÿ ka kanẽ to jykren nĩ gé. Ka tÿ pẽnva ki ãg tóg jymĩ vég tũ nĩgtĩ (mÿr). Kÿ ãg tóg vãnhan tÿ jóhó ki pẽnva vég tũ nĩgtĩ gé. Pir ti nĩ, ka kanẽ ti. Ge ti nĩ gé, goj ti. Ti kajã nĩn kÿ tóg kajã nĩ gé. Kÿ gemnĩ gé, ãjag nũnẽ tÿ. Vĩ pir han nĩ.

Topẽ tÿ ãg mÿ krĩ há nĩm

¹³ Òjag mÿ krĩ há nÿtĩ'? Òjag mÿ Topẽ vĩ ki kanhró nÿtĩ'? Kÿ tóg há tĩ. Kÿ vẽnhan jykre há kar han kÿ nÿtĩmnĩ. Hã ki vẽnhan kar vÿ ãjag krĩ há venh ke mũ sir. Hã ra tÿ vĩ mág han tũg nĩ. Tÿ vẽnhan kãfór han tũg nĩ gé.

¹⁴ Òjag tÿ ù to fe kórég nĩn kÿ tóg tÿ ù nÿ jãvo, ãjag tÿ jagnẽ kãfór nÿtĩ sór kÿ, jagnẽ to jũ (ka)mẽ nÿtĩn kÿ, ãjag tÿ vẽnhan ùn mág han sór kÿ. Òjag tÿ tag han kÿ vẽnhan: “krĩ há inh nĩ, Topẽ vĩ ki kanhró inh nĩ,” he tũg nĩ. Vẽnhan ó vẽnhan, tag ti. ¹⁵ Topẽ tÿ ãg kanhrãn ja pijé', ãg tÿ ù to fe kórég nĩ ti, jagnẽ kãfór han sór

mũ ti, jagně to jũ (ka)mě ti ke gé. Ěprã vĕnh jykre vĕ (mÿr), Topě kato tĕ ti. Japo jykre vĕ (mÿr), ěg fe jũ tag ti. ¹⁶ Ěg tÿ jagně kãfór han sór kÿ ěg tóg jagně kato tĕgtĕ mũ sir, ěg tÿ vĕsÿ ũn mág han sór kÿ. Kÿ ěg tóg vĭ mẽ han kÿ jagně to vĕnh jykre pãno han kãn mũ sir.

¹⁷ Ěg tÿ hã ra Topě tÿ ěg kanhrãn mũ han kÿ ěg tóg tag han tĩ, ha mẽ: jãnhkri ěg nÿtĩ, kavėj tũ (mÿr). Jagně to ěg tóg krĩ kusa nÿtĩ. Jagně mÿ ěg tóg komĕr hã vĭ tĩ gé. Ũ tÿ ěg mré vĭn kÿ ěg tóg ti vĭ mĕnh mũ, ti vĭ há nĭn kÿ. Jagně jagãgtãn ěg tĩ sir. Nén kar há han ěg tĩ. Topě vĭ to ěg tar nÿtĩ. Jykre régre tũ ěg nÿtĩ. ¹⁸ Ěg tÿ ti jykre tag han kÿ ěg tóg jagně krĩ kuprãg mũ sir, ěg tÿ jykre kuryj nÿtĩ jé sir, ha mẽ.

4

Ěg pi(jé) tÿ Topě kato tĕgtĕ mũ ag mré ke nÿtĩ'

¹ Ājag hã ne tóg jagně to jũgũ nÿtĩ'. Hĕ ri ken kÿ hÿn'? Ājag tÿ nén ũ vĕnhmÿ han sór nÿtĭn kÿ, hã kÿ ājag tóg jagně to krĩ rÿ nÿtĩ. Jykre pãno ājag tóg nÿtĩ (mÿr), kÿ ājag tóg vĕnh jykre há kato tĕ nÿtĩ sir. ² Nén ũ to én mũ (hã) ra ājag tóg mãn sór mũ, hã kÿ ājag tóg vég tũ nĩ (mÿr). Hã kÿ ājag tóg jagně kãgtén sór mũ sir, jagně tÿ nén ũ mãn jé. Jagně tÿ nén ũ to én kÿ ājag tóg jagně kato tĕgtĕ ti. Ājag tÿ Topě mÿ to vĭ tũ nĭn kÿ, hã kÿ ājag tóg vég tũ nĭgtĩ. ³ Ājag tÿ ti mÿ to vĭ mũ ra ājag tóg venh ke mũ vĕ, hã ra ājag tóg vĭ há han tũ nĭgtĩ gé, hã kÿ tóg ājag mÿ han tũ nĭgtĩ sir, Topě ti. Ti mÿ ājag tóg to vĭ mũ, ājag tÿ nén to én mũ ěn mãn jé. Hã ra tóg ti mÿ tÿ ũ nÿ, ājag tÿ

nén to én mũ ẽn ti. Hã kỹ tóg ãjag mũ han tũ nĩ sir, Topẽ ti.

⁴ Ëg tỹ Topẽ ki rã kar kỹ vãnh jykre pãno to én kỹ ãg tóg ti kato tẽ mũ sir. Ûn tỹ tá kórég fi ri ke ãg nỹtĩ, ãg tỹ ge kỹ. ã mén kavénh fi tóg tĩ, ù to én kỹ. Ëg tỹ ẽprã vãnh jykre to én kỹ ãg tóg Topẽ kato tẽ mũ sir. Tag ki kanhrãn nĩ, to jykrén mág han nĩ. ⁵ Topẽ vĩ tag to jykrén nĩ, ù tỹ vãsỹ rán kỹ nĩ ẽn to, ha mẽ: “Topẽ kuprĩg vỹ tỹ ãg jagrẽ nĩ, Topẽ tỹ tỹ ãg jagrẽn kỹ. Kỹ tóg ãg ki rĩr mũ sir. Kỹ ãg tỹ nén ù vẽnhmỹ to há nĩn kỹ tóg fe kaj nĩ, Topẽ kuprĩg ti,” he tóg, Topẽ vĩ rá ki. Ti pi(jé) véké tag tó ja nĩ. Kỹ tag to jykrén nĩ. ⁶ Hã ra tóg ãg tar han tĩ, Topẽ kuprĩg ti, ãg tỹ nén ù vẽnhmỹ han sór tag kato tẽ jé. Ëg jagãgtãn kỹ tóg ãg tar han tĩ. Kỹ tóg tag tó mũ sir, ha mẽ: “Topẽ vỹ ù tỹ: “ũn mág vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ ẽn ag to kórég nĩ, hã ra tóg ù tỹ: “nén ù tũ vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ ẽn ag jagãgtãn tĩ,” he tóg, ti vĩ rá ki. ⁷ Hã kỹ Topẽ mũ: “hej,” hemnĩ, ti tỹ ãjag krĩn kỹ. Japo mũ: “nejé,” hemnĩ, ti tỹ ãjag krĩn sór kỹ. Kỹ tóg ãjag tovãnh ke mũ sir, Japo ti, ãjag tỹ ti mũ: “nejé,” hen kỹ.

⁸ Topẽ mré vĩ kỹ nỹtĩmnĩ, kỹ tóg ãjag to há nĩ sir, ãjag mré ti nĩ nĩ gé, ãg jóg mág ti. Ti vĩ mranh tĩ vỹ tỹ ãg nỹtĩ. Kỹ ti vĩ mranh tovãnh nĩ. Jykre régre ãg nỹtĩ gé. Kỹ vãnh jykre pir han kỹ nỹtĩmnĩ, hã vỹ: Topẽ jykre, he mũ. ⁹ ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh kỹ mũ jagy nỹtĩmnĩ. Vẽsỹrénh nĩ, fỹmnĩ, ny mãn tũg nĩ. Fe kaj nỹtĩmnĩ. To krĩ kufy nỹtĩmnĩ. Mỹ sér tũ nỹtĩmnĩ, ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh kỹ. ¹⁰ Ëg Senhor mũ: “kórég inh nĩ, isỹ vãnh jykre pãno han kỹ,” hemnĩ. Kỹ ti hã vỹ ãjag mũ vĩ há han ke mũ sir, kỹ ãjag fe vỹ mrin ke mũ sir.

Ĕg tỹ jagně to vĩ kónãn ke tũ

¹¹ Inh kanhkã', jagně to vĩ kónãn tũg nĩ. Ājag tỹ jagně to vĩ kónãn kỹ ājag tóg Topě jykre to vĩ kónãn mũ sir, kỹ ājag tóg to: “nén ũ tũ vē,” he mũ sir, Topě tỹ ěg mỹ vėnh jykre nĩm ja ěn to. Ājag tỹ hã ra ti jykre to vĩ kónãn kỹ ājag tóg ti ki króm ke tũ pě nĩ sir. ¹² Ũ tỹ ěg mỹ ã jykre nĩm ja ěn vỹ pir nĩ, kỹ tóg ěg jykre tugnỹm ke mũ gé sir. Ti hã tóg: “ěn vỹ kren ke mũ, ěn vỹ kren ke tũ nĩ,” henh ke mũ, ã pir mỹ, Topě ti. Hã kỹ tóg vėnhmỹ nỹ, ājag tỹ jagně to vĩ kónãn kỹ.

Ĕg tỹ vėsỹ ũn mág han sór ke tũ

¹³ Ājag kãmĩ ũ tóg vėsóg ki ājag tỹ nén han ke to jykrén sór tĩ, Topě ki jēmě sór tũ nĩn kỹ. “Hėn ri ke mũn sóg vaj kỹ ěn ra tĩ mũ, ke tũ nĩn kỹ vaj ũn kỹ,” he ājag tóg tĩ. “Cidade ěn ra sóg tĩg mũ, tá sóg nĩnh mũ. Tá sóg prỹg pir tũg' he mũ. Kỹ sóg negociar henh ke mũ, sỹ rico nĩ jé,” he ājag tóg tĩ (mỹr). ¹⁴ Hã ra ājag pi(jé) ājag tỹ nén venh ke ki kanhró nỹtĩ', ha mẽ. Ne ve jé ěg ke mũ, vaj kỹ? Ha'. Ki kagtĩg ěg nỹtĩ. Ĕg mỹ vaj kỹ ter ke tũ nĩ vỹ? Ha'. Krũj sĩ ri ke ěg nỹtĩ. Ve sĩ han ěg tĩ, krũj sĩ ti. Ĕg tỹ ki ěvãnh mãn mũ ra tóg tũ' he mũ sir. Ge ěg nỹtĩ. Kãnhmar ěg tóg tũg' he tĩ, ěg ter kỹ.

¹⁵ Ājag tỹ ājag tỹ nén han ke to jykrén kỹ Topě mĩ ěkrén nĩ, ũ tỹ ěg mỹ ěg ter ke kurã tónh ke ěn mĩ. “Tĩ mỹ sỹ nén han ke to há nĩ vỹ?” hemnĩ. ¹⁶ Hã ra ājag tóg vėsỹ ũn mág han sór mũ, ājag tỹ: “tag han jé sóg ke mũ,” henh kỹ. Há tũ ti nĩ, ěg tỹ vėsỹ ũn mág han sór kỹ.

¹⁷ Kỹ tag tóg vėnhmỹ nỹ gé, sỹ tónh ke tag, ha mẽ. Kejėn ěg tóg nén ũ há to jykrén tĩ, ěg tỹ han jé. Hã

ra ãg tóg han tũ nĩgtĩ. Kĩ ãg tỹ Topẽ vĩ mranh ù vẽ gé sir, ãg tỹ nén ù há han sór mũ (hã) ra han tũ nĩn kũ.

5

Ûn rico ag vêsýrénh ke

¹ Vãhã sóg ùn há ag to tag tó mũ sir, ùn rico ag to, ù tỹ Jesus ki ge jãvãnh ên ag to, ha mẽ. Ag mỹ sóg: “ha mẽ,” he mũ. “Kygfỹ ra. Vêsýrénh mág han ra. Vênh jagtar jagy ve jé ãjag tóg ke mũ. ² ãjag tỹ nén ù vỹ vag kãn ke mũ. ãjag kur sĩnvĩ ên vỹ tãryj kãn ke mũ gé, ti ga tỹ kon kũ. ³ Kũ ãjag jãnkamy vỹ vêsô jãgfanh ke mũ. ãjag tỹ ùn jagãgtãn vãnh ja tugrĩn tóg vêsô jãgfanh ke mũ. Tag ve kũ vênh kar vỹ ãjag jykre kórég venh ke mũ. Kũ ãjag tóg to jagtar ke mũ, kũ tóg pĩ tỹ ãg pũn ri ke nĩ, ãjag jagtar ke ti, ãjag vêsýrénh ke ti. ãjag hã ne tóg ãjag tỹ nén ù génh mág', ãg tỹ kãnhmar kurã tỹ ãgno tá krỹg he mũ (hã) ra, Topẽ tỹ ãg jykre tugnỹm ke kurã ên tá. ⁴ ãjag camarada ag vỹ ãjag jakré tá rãnhãj mũ, hã ra ãjag tóg ag mỹ kajãm tũ nĩgtĩ. Hã ra ãg Senhor vỹ vég tĩ. ãjag camarada vêsýrénh mẽ ti (mỹr). Vênh kar pã'i vê (mỹr), ãg Senhor ti, nén kar pã'i vê gé. ⁵ ãjag tỹ nén ve sór mũ kar ve ãjag huri, vễjên mág, kur sĩnvĩ, ãjag tỹ nén to én mũ kar ên ti. Tag tãvĩ to ãjag tóg jykren tĩ, ãjag tỹ ga kri mũn kũ. Tãg gy ãjag nỹtĩgtĩ, ãg tỹ ãg mễg jên há han tĩ ri ke, ãg tỹ ti tãnh jé. Kakó ti nĩ, Topẽ tỹ ãjag tãnh ke ti, mỹr, ha mẽ. ⁶ Kũ ãjag tóg ùn jykre kuryj ag vóg kónãn tĩ gé. Ag kãgtén ãjag tóg tĩ, hã ra ag tóg ãjag kato tẽ tũ nĩgtĩ,

ãjag kato vî tũ ag tóg nĩgtĩ gé. Jykre kórég ãjag nỹtĩ,” he sóg mũ, ùn rico ag mỹ.

Ëg tỹ ãg Senhor kãtĩg mãn jãvãnh ke

⁷ Inh kanhkã', ãg Senhor kãtĩg ke jãvãnh nĩ, jatun mỹ, ag jãvo. Ëg tỹ ãkrãn kar kỹ ãg tóg ti mog jãvãnh tĩgtĩ, jatun mỹ. Kỹ ta tóg kri kutẽ mũ, kỹ tóg kri kutẽ mãn mũ gé sir. Kỹ vãhã ãg tóg ti kanẽ vég mũ. ⁸ Tag ri ke han nĩ, jatun mỹ ti kãtĩg jãvãnh nĩ, ãg Senhor ti. Ti jãvãnh to tar nỹtĩmnĩ. Kãnhmar ti kãtĩ mũ, ãg Senhor ti, ha vemnĩ.

⁹ Inh kanhkã', jagnẽ vî to vî vî he tũg nĩ. Ke tũ nĩ mũ ra ãg Senhor tóg ãjag jykre ve kỹ ãjag vóg kónãn ke mũ. Ha vé, vãhã ti vènh ven ke kãtĩg mũ kãnhmar, ù tỹ ãg jykre tugnỹm ke mũ ãn ti.

¹⁰ Vãsỹ Topẽ vî tó tĩ ag to jykrén. Topẽ vî tó ag tóg tĩ, kỹ ù tỹ mẽ jãvãnh ja ãn ag tóg ag vóg kónãn. Ge ra ag tóg jatun mỹ Topẽ vî tó ja nĩgtĩ, ag tỹ ag vóg kónãn mũ ra. Ag ri ke han nĩ, vãsỹ Topẽ vî tó tĩ ag ri ke. ¹¹ Ag jykre to jykrén nĩ. ãjag jagtar nỹtĩ ra ag tóg to krónh ke ja tũ nĩgtĩ gé. Hã kỹ Topẽ tóg ag mỹ vî há han mũ sir, ti vî tó tĩ ag mỹ.

Topẽ mré ke tỹ Jó kãme mẽ ãjag huri. ã jagtar ra tóg to krónh ke ja tũ nĩ gé. Kỹ vãhã Topẽ tóg ti ki rĩr há han mũ, ti jagtar kỹ. Hã ki ãjag tóg ãg Senhor jykre vég mũ sir. Ëg jagãgtãn tóg mũ, ti tỹ ãg jagtar nỹtĩ ven kỹ. Kỹ tóg sir ãg jagãgtãn tovãnh tũ nĩgtĩ.

¹² Inh kanhkã', ón kỹ vî tũg nĩ. Ón kỹ: “hej,” he tũg nĩ. Ki hã tómnĩ, ãjag tỹ: “hej,” hen kỹ, Topẽ tỹ ãjag vóg kónãn tũ nĩ jé. Kỹ ón kỹ: “Topẽ vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Ón kỹ: “ũ tỹ kanhkã tá nĩ ãn vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Ón kỹ: “ũ tỹ ga kri nĩ ãn vỹ

ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Ki hã tómnĩ. Ón tũg nĩ, jagně mĩ.

Ěg tỹ ũn kaga ag to Topě mré vĩnh ke

¹³ Ājag tỹ nén ũ jagy ven kỹ Topě mré vĩmnĩ. Ājag mỹ sér tĩn kỹ Topě mỹ jãn nĩ, kỹ ti jé tómnĩ. ¹⁴ Ājag kaga nỹtĩn kỹ igreja to pã'i ag jé prěrmnĩ, Jesus tũ ki rĩr tĩ ag. Ěn ag vỹ ũn kaga to Topě mré vĩnh ke mũ, kỹ ag tóg azeite tỹ ũn kaga to tĩn ke mũ, ěg Senhor jiji tó kỹ. ¹⁵ Ag tỹ ěg Senhor mré vĩn kỹ tóg ũn kaga ěn tỹ há' henh ke mũ sir, ěg Senhor ti, ag tỹ ti tỹ há' henh ke to: “hỹ mỹ vỹ?” he tũ nĩn kỹ. Ěg Senhor vỹ ti tỹ há' henh ke mũ sir. ũn kaga tỹ ti vĩ mranh kỹ Topě vỹ ti mỹ věnh pãte fón ke mũ gé sir. ¹⁶ Hã jé jagně mỹ tó, ājag tỹ Topě vĩ mranh ja ti. “Ti vĩ mranh inh, tag han kỹ,” hemnĩ jagně mỹ. Kỹ jagně to Topě mré vĩmnĩ gé, ti tỹ ājag tỹ há' he jé, ti tỹ ājag kaga tỹ tũg' he jé. Ěg tỹ věnh jykre kuryj han kỹ tóg ěg vĩ mẽ kỹ han mũ sir, Topě ti, ěg tỹ ti mỹ nén to vĩ', to vĩ' hen kỹ. Nén há kar ve jé ěg tóg ke mũ sir, ěg tỹ ti mỹ to vĩn kỹ, ěg Senhor mỹ.

¹⁷ Topě mré ke tỹ Elias mĩ ěkren nĩ. Ěg mré tóg ěprã ke ja nĩgtĩ, Elias ti. Hã ra tóg Topě mré vĩ', vĩ' he ja nĩgtĩ, ta kutě tũ nĩ jé. Kỹ tóg kutě tũ ja nĩgtĩ, ta ti, prỹg tãgtũ kri kysã tỹ 6 ki. ¹⁸ Kỹ tóg Topě mré vĩ mãn ja nĩgtĩ, Elias ti, kỹ tóg kutě ja nĩ sir, ta ti. Kỹ nén kar tóg gan kri mur mãn ja nĩ, kỹ tóg kaněn mãn ja nĩgtĩ gé sir. Topě tỹ ti vĩ han hã vė. Tag mĩ ěkren nĩ.

¹⁹ Inh kanhkã', kejěn ěg mré ke ũ tóg prãnh ke tĩ, věnh vĩ há tovãnh kỹ. Kỹ ti jyvěn nĩ, ti tỹ kygně mãn tũ nĩ jé. ²⁰ Kỹ ũ tỹ ti mré vĩ mũ ěn tóg ti kren han mũ

sir, nũgme to, ti tỹ ã jykre kygnẽ ja ãn tovãnh kỹ. Kỹ
Topẽ vỹ ti tỹ ã vỹ mranh ja ãn tỹ vẽn h pãte fón mũ
sir. Tag to jykrén nĩ.

Hã vẽn.

Topẽ vĩ rá **New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc